



KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

PILERSAARUSIONERMUT PERIUSISSIAQ 2014

## Aallaqqasiut

Kommuneqarfik Sermersuumi "Pilerausiornermut periusissiaq 2014" nutaaq saqqummiussinnaagakku nuannaarutigeqaara.

"Pilerausiornermut periusissiaq 2014" kommunimi periusissamut siullermut "Pilerausiornermut periusissiaq 2010 – Ataatsimoorluta siunissarput" taarsiutaavoq, tassanilu allaaserineqarluni ukiuni agger-suni kommunimi pilerausiornermi tigussaasut suut qitiutinneqassanersut.

Piffissaq qaangiuttoq annertuumik pisqarfiusimavoq – Inatsisartunut marloriarluni qinersisoqarpoq, kommunimullu ataasiarluni qinersisoqararluni. Tamakkuli apeqquataatinnagit Pilerausiornermut periusissiaq 2011-mi siullermeersumik akuersissutigineqareeroq malitsigisaanillu 2013-imni kommunimut pilersaarut digitalinngortitaq "Sermersooq2024.gl" akuersissutigineqarmat sukumiisumik erseqqissaasoqareer-saq, kommunimi pilerausiornermi unamminartut maannamat allanngorpallaarsimannngillat.

Kingullertigut allanngoriartorneq annertooq sulilu annertusiartortoq tassa kommunimi innuttaasut agguataarsimanerat assigiinngitsorujussuaq ingerlaannartussatut naatsorsuutigineqartoq, tamannalu pisutigalugu kommunimi pingaarnertut anguniakkat attatiinnarneqarlutillu siuarsaavigeqqinnejartariaqarput. Taamaattumik Kommunalbestyrelse aalajangerpoq, pilerausiornermut periusissami tassani aamma naleqartitat Piujuannartitsineq, Inuunermi naleqartitat, Tamat oqartussaaqataanerat Kifftuussinerlu malunnartinneqassasut

Kommunimut pilersaarut digitalinngortitaq kommunimit tullusimaarutigineqarpoq, pilerausiornermilu sakkussatut pinngitsoorneqarsinnaanani.

Misilitakkalli kingullit takutippaat, pilerausiornermi suliniutit pingasut immikkut qitiutinneqartari-aqartut, tassaasut:

1. Illassanik titartaasarnermik / illoqarfip isikkussaanut politikkissaliorneq – inoqarfinni ineriartorneq pitsaasoq annertusarneqarnissaa qulakteerniarlugu.
2. Illoqarfip pingaarnersaat pillugu periusissaliorneq –kommunerput nunarpullu ataatsimut isigalugit Nuuk maligassaasinnaanissaanut ilisimatusarfiunissaanullu tunngavissaqarsinnaaqqullugu.
3. Kommunimut pilersaarummut immikkoortunut pilersaarummut tunngavissamik ineriartortsineq – siunissaq ungasinnerusoq ataqtigiaissaarinerlu eqqarsaatigalugit sanaartugassanik pilerausiorneq tunngavissaqarsinnaaqqullugu.

Kommunimut pilerausiorqarnerani aammattaaq tamanut tusarniutigineqarneranut periarfissaq Kommuneqarfik Sermersuup annertusivaa. Containeri kommunimi pilersaarummut tunngasumik immer-sugaq kommune tamakkerlugu angallanneqarpoq, tassungalu atatillugu atuarfinni klassit peqatigalugit pilerausioritsisoqarpoq, soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiitsisoqararlunilu innuttaasunik ataatsimiitsisoqarpoq. Kommunimi pilersaarummik suliaqarnermi pilerausiornerlu nalinginnaasoq eqqarsaatigalugit innuttaasunik peqataatitsineq ataatsimut tamaat isigalugu, pissanganarluinnartumik ingerlanneqarpoq.

### Nalunaarusiap suliarineranut nassuaat

Nalunaarusiaq Kommuneqarfik Sermersuumi Illoqarfimmik inerisaaviup NIRAS Grønland A/S suleqatigalugu suliarineqarpoq.  
 Assit: Sanarfinermut Avatangiisinullu Ingerlatsivik  
 Piginnittussaatitaasoq: Kommuneqarfik Sermersooq

*Kommunitta ingerlanneqarnerani suliniutissat pingasuusut suliaralugit aallartinnissamut peqataatitsinerunissap sakkutut nutaatut atulernissaa annertuumik isumalluarifineqarput. Taamaattumik "Pilerausiornermut perusissiaq 2014" sapaatit akunnerini qulini piffissami marsip 23-annii 2015 maajip 25-annut 2015 tusarniutigineqarpoq. Neriuppunga tigulluarneqarumaartoq kommunitsinnilu ineriarottitsinissaq pillugu tamanut tusarniaasoqarnerani kinguneqarluarsinnaasumik tunniussaqartoqarumaartoq.*

*Pilerausiornermi perusissap tusarniutigineqarnerani oqaaseqaatit pingasut kisimik tiguneqarput. 4. Kommunalbestyrelsip tusarniummut oqaaseqaatit eqqartorpai, aaqqissuisoqarfimmiillu annikitsutigut iluarsiissutaasimasut ilanggullugit Pilerausiornermi perusissaq inaarutaasoq akuersissutigalugu.*

*"Pilerausiornermut perusissiaq 2014" marlunnik immikkoortoqarpoq:*

1. *"Pilerausiornermut perusissiaq 2014 – Nalunaarut tunuliaqutaq", paasissutissanik digitalinnortitanik imaqarpoq. Nalunaarut tunuliaqutaq uani atuarneqarsinnaavoq: [www.sermersooq.gl](http://www.sermersooq.gl)*
2. *"Pilerausiornermut perusissiaq 2014 – Eqikkaaneq" una, nalunaarummut tunuliaquttamat pingaarnertut eqikaaneruvoq.*

*Pilerausiornermut perusissiaq pissarsiaqarfilluarisiuk!*

*Asii C. Narup*

Asii Chemnitz Narup  
Borgmester-i





STREET ART 2014 "NARSARSAQ" NUUK

## Imai:

- 1 Kommune pillugu piviusoq – ineriatrørillu
- 2 Kommuneqarfik Sermersumi pilersaarusrorneq
- 3 Kommunimut pilersaarutip ilaanik iluarsiissuteqarneq nutaa-nillu suliniuteqarfiusussanik aalajangerneq
- 4 Pilersaarusrornermi naammassisat
- 5 Akuersissutuqarneq



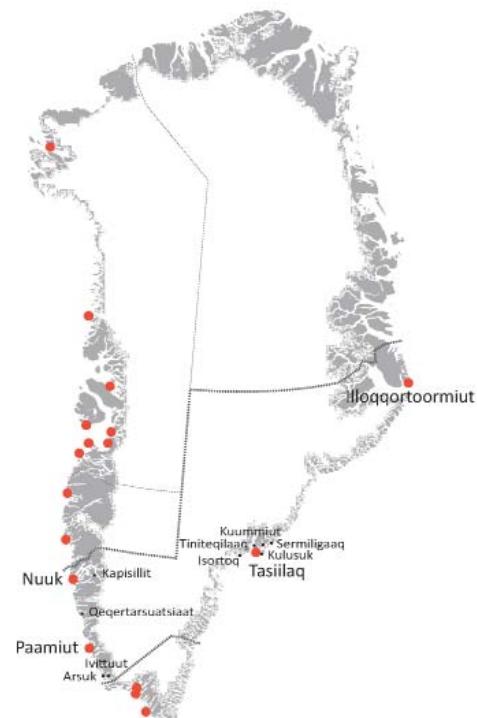
ILLOQQORTOORMIUT 2012

# 1. Kommune pillugu pivusoq – ineriertornerillu

Kommuneqarfik Sermersooq tassaavoq kalaallit Nunaanni inuttunerpallunilu nunataata 609.247 km<sup>2</sup>-isut anner-tutigineratigut nunatsinni kommunini annerup tullia. 2013-imik inuit katillugit 1.213-it kommunitsinnut nuupput, 315-illu inunngorlutik.

Kommunimi innuttaasut juulip aallaqqaataani 2014-imik katillutik 22.164-inik amerlassuseqarput, nunallu aggor-nerini pingasuuusuni inoqarfinni 12-ini ima agguarneqarsimallutik:

Nuuk	16.786
Kapisillit	70
Qeqertarsuatsiaat	205
Nuup nunataa tamakkerlugu	17.061
Paamiut	1.517
Arsuk	104
Paamiut nunataa tamakkerlugu	1.621
Tasiilaq	2.090
Illoqqortoormiut	437
Kulusuk	266
Tiniteqilaaq	112
Isortoq	72
Kuummiut	308
Sermiligaaq	197
Tasiilap nunataa tamakkerlugu	3.482
Kommuneqarfik Sermersooq katillugit	22.164



## 2000 – 2010

Kommunimut pilersaarut "Sermersooq2024.gl"-imi tikkuarneqarpoq, piffissami 2000-imiit 2011-mut kommunimi innuttaasut amerlassusii amerleriarujussuarsimasut (10%-imik), tassa nuna tamakkerlugu agguaqatigisitsineq kommunillu sinnerini pissutsit qimerloornerisigut. Amerleriaalli assigiimmik agguataagaanngilaq, Nuummi amerleriaat 18%-imiippoq, Tasiilaami 17%-imiilluni, tassungalu paarlattuanik kommunip inoqarfisa sinnerini innuttaasut amerlassutsimikkut ikileriarsimapput.

Ilaatigut tamanna tunngavigalugu kommunimut pilersaarummi periusissanik arlaqartunik aalajangersaasoqarlu-nilu kommunimi nunap aggornerini pingasuuusuni inoqarfinni 12-ini ineriertortitsinissaq anguniagaavoq.

## 2010 – 2014

Kommune piffissami 2010-miit 2014-imut aamma suli amerliartorfivoq, taamaalilluni Sermersuumi innuttaasut ataatsimut katinnerini 2010-mi 38%-imiittooq 2014-imik 40%-imiilfersimavoq. Agguataarnerisa assigiinnngisitaarneri aamma suli atuuppoq, Nuummi innuttaasut amerlassusii piffissami tassani 9%-imik amerleriarjamasut Tasiilami 7%-imiippoq, Sermersuumilu inoqarfifiit sinneri 14%-imik ikileriarfiusimapput. Sermersuumi innuttaasut ataatsimut katinneri piffissami tassani 5%-imik amerleriarjamasut – nuna tamakkerlugu ataatsimut katinnerininit nikingagnaatsiarluni, tassanimi 0,3%-imik appiararfiusimavoq.

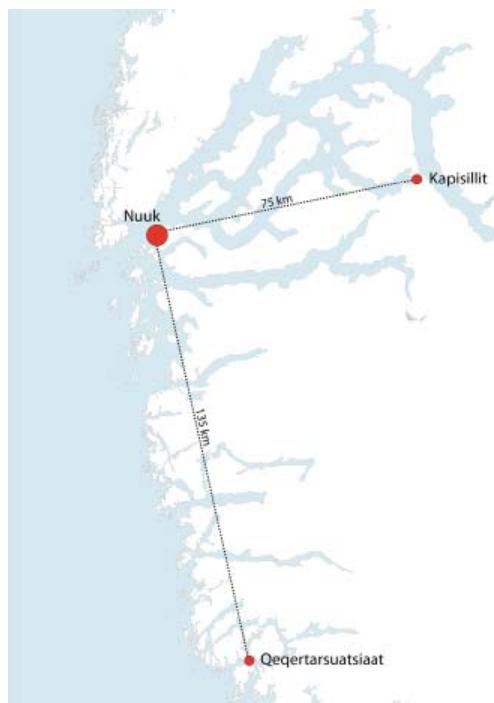


IMANEQ, NUUK 2014

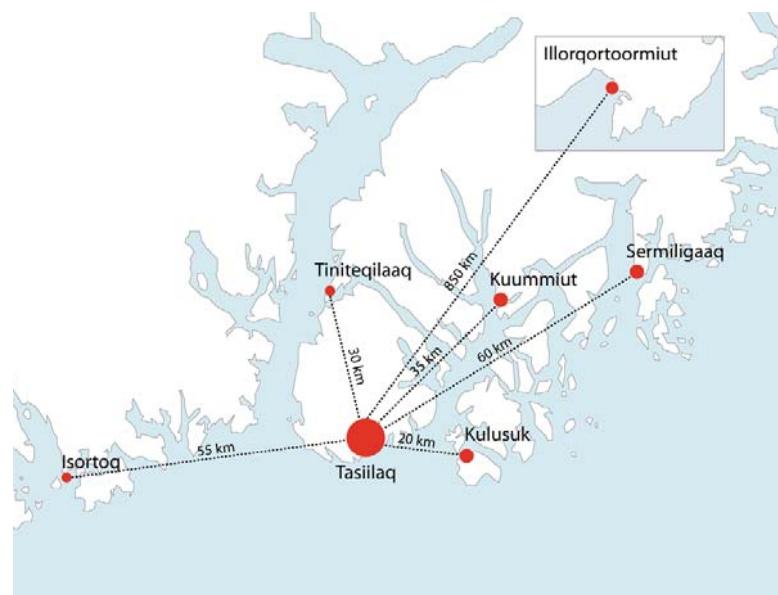
### 2014 –

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfíup kisitsisit saqqummiussai marluusut innuttaasut amerlassutsimikkut nikerarnerinik imaqarput, kisitsisillu takutippaat, Sermersuumut nuttarneq taamaaginnassasoq naatsorsuutigine-qartoq, aammalu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ataatsimut amerlassusii eqqarsaatigalugit Sermersumi innuttaasut suli amerliartussaasut.

### Nuuk Eqqaalu



### Tasiilaq Eqqaalu



### Paamiut Eqqaalu





ARSUK 2014

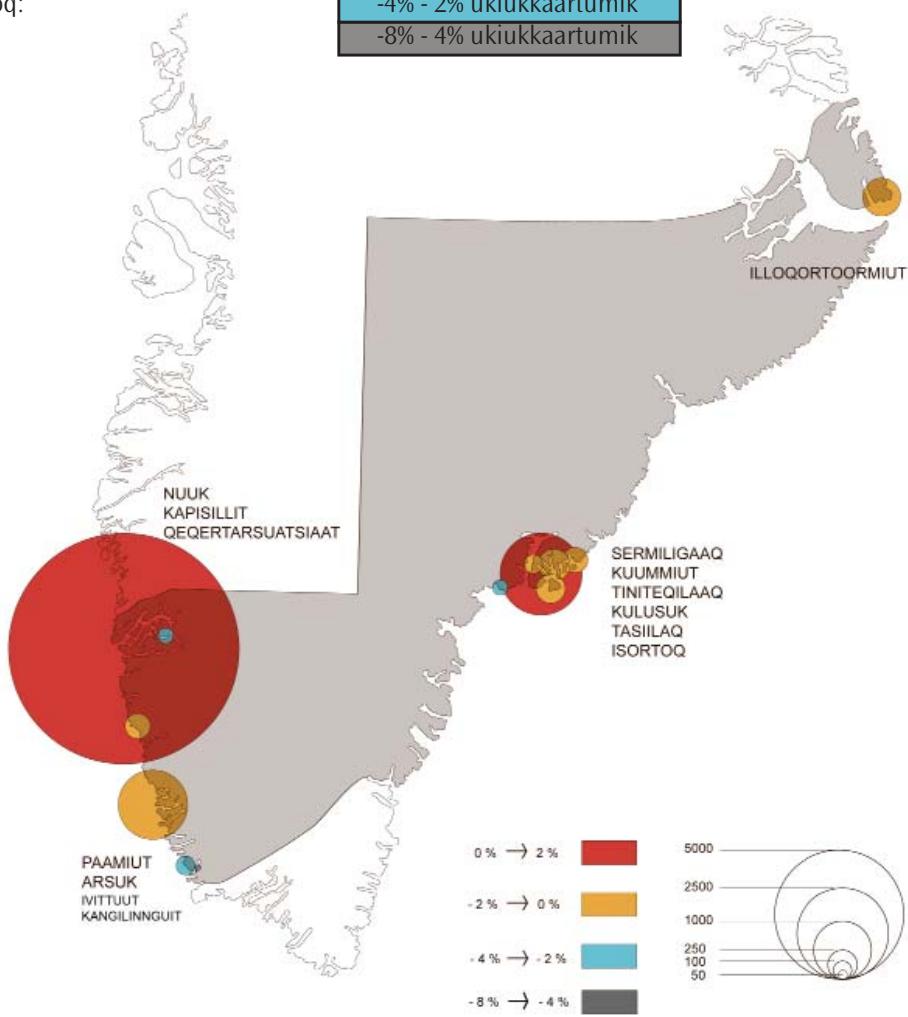
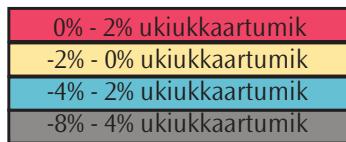
	2000	2014	Vækst	Årligt
Nuuk	13.445	16.786	+ 25%	+1,8
Kapisillit	117	70	-40%	-2,9
Qeqertarsuatsiaat	261	205	-21%	-1,5
Paamiut	1.888	1.517	-20%	-1,4
Arsuk	197	104	-47%	-3,4
Tasiilaq	1.705	2.090	+23%	+1,6
Illoqortoormiut	525	437	-18%	-1,3
Sermiligaaq	207	197	-5%	-0,4
Kuummiut	389	308	-21%	-1,5
Tiniteqilaaq	146	112	-23%	-1,6
Isortoq	129	72	-44%	-3,1
Ivittuut	19	0	-100%	-7,1
Kangilinnguit	145	12	-9,2 %	-6,6

Aapaluttoq:

Sungaartoq aappaluaartoq :

Sungaartoq:

Qasertoq:





"ILLUT UIGULERIIAAT ILAAT" PAAMIUT 2014

## 2. Kommuneqarfik Sermersumi pilerausiorneq

Pilerausiornermut inatsit naapertorlugu komunalbestyrelsip piffissap qinigaaffimmi affaa siulleq qaangiutninginnerani pilerausiornermut periusissatut siunnersuut tamanut saqqummiuttussavaa. Periusissamik pileraarutikkut nalilerneqassalluni, kommunimi pilerausiorneq, allaaserineqarlunilu siunissami pilerausiornermi suna qitiutinneqarniarnersoq, tamannalu tunngavigalugu komunalbestyrelsip nalilissavaa, kommunimut pileraarummi qanoq annertutigisumik iluarsiissuteqartoqassanersoq. Taamaalilluni kommunimut pileraarut tamatigut nutarterneqartassaaq.

Kommuneqarfik Sermersuup tamanna piumasagaat ukiunik sisamanik sivisussusilimmik atutussatut, taamaalil-luni pilerausiornermut periusissaq ukiut sisimakkaarlugu qinigaaffiup qiteqqunnerani pilersinnejartassaaq, malitsigisaanillu qinigaaffiup affaani kingullermi kommunimut pileraarummik iluarsiissuteqarnissamut tunngavissaassalluni.

### Pilerausiornermut periusissaq 2010 aammalu 2014

"Pilerausiornermut periusissaq 2014" Kommuneqarfik Sermersuup pilerausiornermut periusissaliaata aappaasaaneerutigaat, taassumalu siulleq "Pilerausiornermut periusissaq 2010 – Siunissarput ataatsimoorullugu" taarsissavaa.

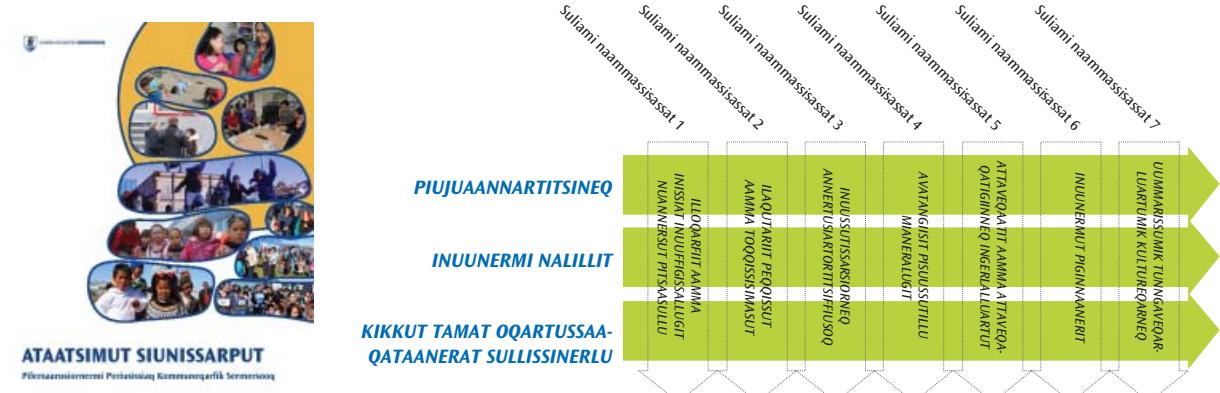
"Pilerausiornermut periusissaq 2010" Kommuneqarfik Sermersuumut pissutsit nutaanngornerinut naqissusii-neruvoq. Kommunit tallimat ataasinngortinneqarput, kommunerujussuarmilu ineriatortitsinermi pingarnertut killiliussassat peqatigiilluni erseqqissarneqassallutik.

Kommunimi siunissami siumukarfiusamik sulinissamut tunngaviusussat naleqartitat pingasut perisussami al-laaserineqarput:

1. Piujuartitsineq
2. Inuuniarnermi naleqartitat
3. Kikkut tamat oqartussaaqataanerat aamma sullissineq

Taakku saniatigut inuiaqtiginnik ineriatortitsinermi tamakkiisumik isiginnittumik iliuuseqarnissamut sulini-uteqarfiit arfineq marluk allaaserineqarput:

1. Illoqarfiit aamma ineqarfiit inuuffigalugit pitsasut
2. Ilaqtariit peqqissut toqqissimasullu
3. Inuussutissarsiornermik ingerlatsinerit annertusiartortut
4. Avatangiisnik aamma pisuussutinik eriaginninneq
5. Ataqatigiinnermut aaqqissuuussinerit pitsasut
6. Inuuniarnermi piginnaaneqarneq
7. Uummaarissumik kulturikkut periarfissat





TASIILAQ 2014

"Pilerausiornermut perusissiaq 2010 – Peqatigiilluta siunissarput" taamaalilluni kommunimi ineriertortitsi-nissami pilerausiornerup qanoq aaqqisorneqarsinnaaneranut politikkut sakkusaalerpoq, taamaalillunilu kommunerujussuanngornermi kommunimi pilerausiorneq siullermeirluni digitalinngortitaq "Sermersooq2024.gl" toqgammavissatut pingaartuuvoq.

### **Kommunimi pileraarut digitalinngortitaq "Sermersooq2024.gl"**

1. Kommunimi pileraarutip nassuaataa. Suliniuteqarfut arfineq marluk taamaalillutik tunngaviliipput kommunimi pileraarummi piumasaqaatit pillugit ataatsimoortumik allaaserinninnissamik, tassani allaaserineqassallutik ineriertotsinermi nunaminertanillu atugassiarsnermi killiffik, politikkit anguniakkallu kiisalu kommunimi immikkoortuni ataasiakkaani suliniutit pileraarutaareersut.

Taaku saniatigut kommunimi pileraarummi allaaserineqarput:

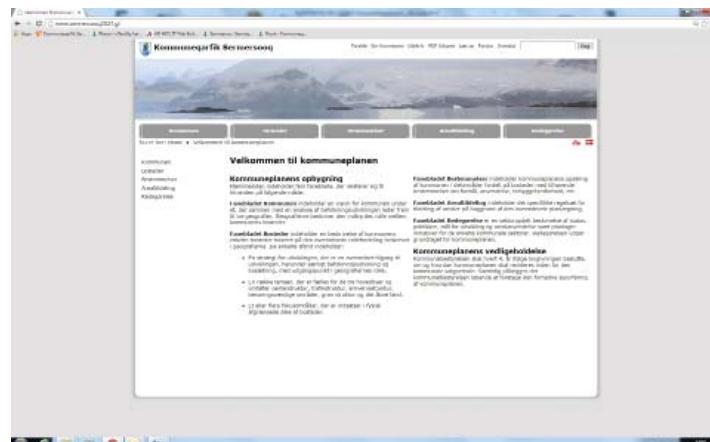
2. Kommune tamakkerlugu pingaarnertut aaqqissugaanera. Pingaarnertut ilusiligaanerata imaraa kommunip ineriertortinneqarnissaanut takorluukkat pingaarerit, taakkulu ataatsimut atorneqassallutik nunap immikkoortuini pingasuuusuni (Nuuk eqqaalu, Tasiilaq eqqaalu aamma Paamiut eqqaalu) inoqassutsikkut qanoq nikerartoqarnersoq misissuinermi. Nunap immikkoortuinut tunngasumi allaaserineqarlutik kommunimi inoqarfut akornanni ataatsimut qanoq inissisimancerat aamma inoqarfut ataasiakkaat aallaaviatigut qanoq pingaarnertut aaqqissuu-gaanersut.

3. Inoqarfut ataasiakkaat pingaarnertut aaqqissugaanerat, kommunimi immikkoortut ilaani nunap aggornerisa killeqarfii, inoqarfillu agguagaaneri aamma inoqarfinni ataasiakkaani siunissami ineriertotsinissami perusissat, queleqttaq qitiutitalu allaaserineqarput.

4. Atuinissamat aalajangersakkat arlallit, tassunga ilanngullugit inoqarfinni ataasiakkaani nunaannarmilu immikkoortut ilaanni sanaartorneq.

5. Kommunimi nunaminertamik atugassiarsnermi aalajangersakkat. Aalajanersakkat kommunimi nunaminertamik atugassineqarnissamik qinnuteqaatinut atugassiernilmu najoqqutassiat sukumiisut.

Kommunimi pileraarummi immikkoortut tallimaat immikkut iserfissaligaavoq, uani takuneqarsinnaalluni: [www.sermersooq2024.gl](http://www.sermersooq2024.gl)



**Kommunimut pileraarut digitalinngortitaq "Sermersooq2024.gl"**



ISORTOQ 2012

### 3. Kommunimut pilersaarutip ilaani iluarsiissuteqarneq nutaanillu suliniuteqarfiusussanik aalajangerneq

Kommunalbestyrelsip kommunimut pilersaarutip ilaani iluarsiissuteqartoqarnissaanik nutaanillu suliniutis-saliortoqarnissaanik aalajangernera kommunimi ineriertortitsineq pillugu naliliisimaneq periusissallu piovereut tunngavigalugit pivoq. Sukumiinerumik nassuaatissarsiniraanni innersuussutigineqassaaq, una "Pilerausiornermut periusissiaq 2014 – Nalunaarut tunuliaqutaq" imm. 3, qupp. 16-29.

#### **Kommunimut pilersaarutip ilaani iluarsiissuteqarneq**

##### **Ineriertorneq**

Matuma siuliini soorlu pingaarnertut allaaserineqartoq Sermersumi innuttaasut amerliartorput, piffissamili kingullermi takuneqarsinnaalluni kommunimi innuttaasut sukkasumik amerliartupiloortut, sumiiffinnili assigii-nigtsuni amerliartorneq nikingsorujussuovoq, naatsorsuutigineqartariaqarlunilu ukiuni aggersuni taamatut ingerlaannassasoq.

Taamaamat Kommunalbestyrelsip nalilerpaa, pilersaarusrnermi pingaarnertut unamminiagassat kommuni-mut pilersaarut "Sermersooq2024.gl" akuersissutigineqarneraniilli suli allannguuqearpallaarsimanngitsut, soorlu aamma pilersarummi takuneqarsinnaasut periusissat ineriertortitsinermilu anguniakkat taamaattut. Taamaamat Kommuneqarfik Sermersumi pilersaarusrnermi nutaamik naleqartitaliornissaq periusissamillu pilersaaru-siorissaq pisariaqartinneqanngilaq, taamaattorli kommunimut pilersarummi suliniutit sukumiisunut naleqartit najoqqussallu ingerlateqqinnejqarnissaannut periusissaq pisariaqarluni.

##### **Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut**

Kommunalbestyrelsip piffissami 2013-imut 2017-imut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaa – "Inuk tamari-miusoq ataatsimooqatigiiffimi pisussaaffiusumi, nammaqatigiiffiusumi nutaaliorfiusumilu" – tunngavigalugu matumuuna aalajangersarneqarpoq, kommunalbestyrelsip "pingaartikka politikkerisap ataqatigiilluni inger-lateqqinnejqarnissa", "kommunimut pilersaarut piviusunngortinneqassasoq", aamma "politikkikkut naleqqat ingerlateqqinnejqassasut".

*Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut uani takuuk: [www.sermersooq.gl](http://www.sermersooq.gl)*

##### **Aningaasaqarnikkut aaqqeqqinnissamik pilersaarut**

Kommunip tigoriaannarnik aningaasattigut inisisimanera massakkut annertuumik ilungersunartumiippoq, taamaattorli kommunimi aningaasaqarnikkut inisisimaneq annertuumik qitiutinnejqarlunilu periusissalior-titsisoqartariaqarsimavoq, tassuuna ingerlatsiviit suliassanik qitiutinnejqartunik tassa isumannaallisaanermik tulleriaarinermillu suliaqarnermini kommune ilorraap tungaanut saatinnejqassaaq. Taamaattumik maannamut periuserineqartumiit suli annertunerusumik aningaasaqarneq, periutsit suliallu akimorlugit suleqatiginnerit qiti-utilligut sulisoqassaaq – minnerunngitsumik tassunga ilanngullugu kommunimut pilersarummik suliaqartarneq.

*Iluarsaaqqinnermik pilersaarut uani takuuk: [www.sermersooq.gl](http://www.sermersooq.gl)*

##### **Aalajangerneq**

Tamanna tamakkiisoq tunngavigalugu Kommunalbestyrelsip "Pilerausiornermut periusissiaq 2014" kom-munimut pilersaarutip ilaa iluarsineqarnissaanik aalajangernermik imaqartinneqassasoq akerua, tassuunami kommunimut pilersarummi periusissat ineriertortitsinermilu anguniakkat attatiinnarnejqarsinnaapput, kisianni kommunimut pilersarummi taaneqartartoq "pilerausiornermi inatsisinut tunngasut" misissorneqarlunilu paasinarnerusunngortinneqassaaq. Kommunimut pilersarummum tunngasunik ingerlatsinermi misilitakkat ar-lalit tunngavigalugit tamanna aallaaveqarpoq. Tamanna isumaqarpoq, kommunimut pilersarummi immikkoortut ilaanni ataasiakkaani atuinermut aalajangersakkat aamma nunaminertamik atugassisarnermi aalajangersakkat



NUUK

misissorneqassasut, tassani siunertaalluni kommunimi tamarmi allaffissornikkut ingerlatsinerup ataasiunerusumik assigiinnerusumillu ingerlanneqalernissaa.

### **Suliniateqarfitt nutaat**

Kommunimut pileraarutip ilaani iluarsiissuteqarnissap akuersissutigineqarnerata saniatigut kommunimi pileraarut pilerausiornermi suliniateqarfitt nutaat pingasut qitiutinnejarnissaat communalbestyrelsip akuersissutigaa, ukuusut:

1. Illussanik titartaasarnermut/illoqarfiup isikkussaanut politikkiliorneq – kommunimi inoqarfitt pitsaasumik ineriertornissaat qulakkeersinnaajumallugu
2. Illoqarfitt pingaarnersaat pillugu periusissialorneq –kommunerput nunarpullu ataatsimut isigalugit Nuuk maligassaasinnaanissaanut ilisimatusarfiumissaanullu tunngavissaqarsinnaaqqullugu
3. Suliat akimorlugit immikkoortumi pilerausiorriessamut suleqatigisitaliornikkut kommunimut pilersarummut immikkoortunut pileraarummut tunngavissamik ineriertortitsineq – siunissaq ungasinnerusoq ataqtigisaarinerlu eqqarsaatigalugit sanaartugassanik pilerausiorneq tunngavissaqarsinnaaqqullugu

### **Illussanik titartaasarnermik/illoqarfiup isikkussaanut politikki**

Illussanik titartaasarnermut/illoqarfiup isikkussaanut politikki politikkikut allaffissornikkullu sulinermut sakkusaasaaq, qulakteerniarlugu:

- Siunissami sanaartorneq pitsaasoq
- Kommuneqarfik Sermersuumi immikkoorutit pigisavut ersarinnerusunngortinneqarnissaat illorsornissaallu
- Illut pitsaassusiiniq qitiutitsineq, taamaalillunilu siunissamat aningaasaliinerullunilu ineriertortitsinissamat periarfissaqassaaq
- Soqutigisaqtigiainnik peqataatitsineq, soorlu illussanik titartaasartut, entrepenørit kattuffiillu soqutigisallit

Illulioratsimut politikki 2016-imi naammassineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

### **Illoqarfitt pingaarnersaannut periusissaq**

Kommunalbestyrelsip septembarip 18-ianit ataatsimiinnermini eqqartorpaa, illoqarfitt pingaarnersaannut periusissialip ilusilerneqarneranik saqqummiussaliaq, borgmester Asii Chemnitz Narupimit saqqummiunneqartoq. Qulequuttat tulliuttut pilerausiornermut periusissamat ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq:

- Kinaassuseq Tulluusimaaruteqarnerlu
- "Inuuneq pitsaasoq"
- Kulturi
- Eqiterussineq
- Kalaallit Nunaanni illoqarfitt pingaarnersaat - sunniuteqaqatigiissinnaanerit
- Ataatsimiinnernut ataaatsimeersuarernnullu qitiusoqarfik
- Periarfissat nutaat
- Ilisimatusarnermi ilinniartitaanermilu qitiusoqarfik
- Attanneqarsinnaasumik ineriertortitsineq – illoqarfitt pingaarnersaanni silarsuarmi siullersaalluni CO2-qarfiumngitsoq
- Kikkut tamarmik akisussaaqataassapput
- Takornariaqarneq
- Inissiat amerlanerusut
- Illussanik titartaasarnermut/illoqarfiup isikkussaanut politikki
- AWG: atorfimmut pikkorissuseqarneq, piumassuseqarneq namminerlu kajumissutsimik suliniuteqarusussuseq
- Ineriertortitsinermut pileraarut: Aningaasaliiffigineqarnissamik periarfissat OPP il.il.
- Illoqarfitt pingaarnersaat – Nuummuinnaangitsoq, Nunarpulli tamakkerlugu

Illoqarfitt pingaarnersaanni periusissaliamut saqqummiussaliaq kommunalbestyrelsismut 2015-ip qiteequnnerani



SAQQARLIIT, NUUK + SILAANNARMI AARSAARTOQ

saqqummiunneqarumaarnera naatsorsuutigineqarpoq.

***Immikkoortup ilaanut tunngasunik suleqatigiisitaq***

Immikkoortumi pilersaarutit kommunip ingerlanissaanut pingaaruteqartuuupput. Immikkoortumi pilersaarut qulequttamut aalajangersimasumut pilersaarutaavoq – assersuutigalugu atuarfeqarnermi immikkoortunut pilersaarut – aamma kommunitum tamarmut atuukkajuppoq. Immikkoortumi pilersaarummi allaaserineqarajuttut tassaapput, immikkoortumut tunngatillugu isuma attanneqartoq pillugu paassisutissat aamma killiffik pillugu allaaserinnineq, anguniakkanik allaaserinninnej aamma suliniutitut pilersaarutinik iliuusissamik pilersaarut – tassunga ilanngullugit sanaartornermut tunngasunik takussutissiaq.

Suliat akimorlugit immikkoortup ilaanut tunngasunik suleqatigiisitap akisussaaffigivaa:

- Takussutissiami allattorsimasut naapertorlugit immikkoortup ilaanut pilersarusiat piffisaatillugu ingerlatsivinnit tamanit suliarineqarsimanissaat qulakkiissallugu
- Pilersarutit pitsaassusii ingerlaavartuutinneqarnissaallu qulakkiissallugu
- Sanaartugassatut kissaatnik tulleriaarisarnerup aningaasaleeriaasissallu ingerlanneqarnerisa ersarissuutinnissaat qulakkiissallugu
- Kommuni siammasisstutsip suliat akimorlugit paasisimasaqassuseqarnissaq paasinninnissarlu qulakkiissallugit



KAPISILLIT 2014

## 4. Pilersaarusrornermi naammassisat

Kommunalbestyrelsip nalilerpaa, pilersaarusrornereq kommunimut pilersaarut digitalinngortitap "Sermersooq 2024. gl"-ip pilersinneqareernerata kingorna naammassineqarsimasoq, kommunimut pilersaarummut naapertuuttusoq, pilersaarusrorneralu kommunimut pilersaarummi anguniakkat piviusunngortinnejnarerinut naleqqulluni. Kommunalbestyrelsip nalilerpaa, kommunimut pilersaarummi pingarnertut periuserineqartoq ineriertortsiner-nilu anguniakkat attatiinnarneqassasut.

Qitiutinneqartunik suliaqarnermi amerlanerit aallartinneqareerput imaluunniit sutigut arlaatigut ersarissarneqa-reerlutik. Uuma kinguliani takussutissiaq naleqqiuguk.

Naammassineqareersut annertunersaat, pilersaarusrornerit allat kommunimut pilersaarummut toqqaannartumik attuumassuteqanngillat, pisariaqarlunili namminersortut sanaartugassatut pilersaarutaasa pisariaqalerneri ilutigalugit periarfissittarnissaat akuerineqartarnissaallu.

Kommunimut pilersaarummut tapiliussaq suliarineqareersoq Nuummi Tasiilamilu illoqarfimmik inerisaaneq akulikinnerusumillu sanaartornissamik kommunimut pilersaarummi anguniagaasumik piviusunngortitsinissamut naliginnaasumik sunniuteqaaqataasarpooq. Takussutissat uuma kinguliiniittut naleqqiutikkit.

Pilersaarusrornermut inatsisip nutarterneqarneranut sukumiisumillu pilersaarusrornerup ilusilorsornernut maleruagassat allangortinneqarnerannut tapiliullugu, sukumiisumik pilersaarusrornerissamut pitsaassutsip ineriertornerullu qulakeernissaa siunertaralugu kommunimi ilitsersuusiortoqarlunilu najoqqtassaliortoqarpooq (kommunimut pilersaarummut tapiliussaq).

Soorlu imm. 3-mi takuneqarsinnaasoq, kommunimut pilersaarutip ilaaniq iluarsiissuteqartoqarnissaanut atatil-lugu communalbestyrelsip aalajangerpaa, kommunimut pilersaarummi taaneqartartoq "pilersaarusrornermi inatsisiniut tunngasut" misissorneqarlunilu paasinarnerusunngortinneqassaaq. Kommunimut pilersaarummut tunngasunik ingerlatsinermi misilitakkat arlallit tunngavigalugit tamanna aallaaveqarpooq. Tamanna isumaqarpooq, kommunimut pilersaarummi immikkoortut ilaanni ataasiakkaani atuinermut aalajangersakkat aamma nunaminertamik atugassiisarnermi aalajangersakkat misissorneqassasut, tassani siunertaalluni kommunimi tamarmi allaffissornikkut ingerlatsisarnerup ataasiunerusumik assigiinnerusumillu ingerlanneqartalernissaa.

### Kommunimut pilersaarummi qitiutinneqartut killiffii

Kommunimi qitiutillugit sulissutissat killiffii takussutissap uuma kinguliini allaaserineqarput.

INOQARFIK	QITIUTTINNE-QARTOQ	KILLIFFIK
Nuuk	Imaneq	Ingerlavoq. Qitiutinneqartumi Nuup oqaluttuarisaanerani illoqarfip qeqqanut tunngasunik suliniutit, tassani illoqarfik aneerilli qitiutinneqassapput. Suliniutit arlallit piviusunngortinneqarput, suliniutillu suli allat pilersaarusrornerput.
	Tuujuuk aamma Blok P-qarfiusimasoq pil-lugit tamakkiisumik pilersaarut	Ingerlavoq. Qitiutitsinermi matumani Nuup qiterpasissuanik allanguineq pineqarpooq. "Tuujuummi naatsiivik"-mik pilersitsineq kiisalu Ceresvejimi inissialiornissat pilersaarusrornerput. Blok P-p nunaminertaata ilusilorsnera utaqqiisaagallartumik suliniutit aallartinneqarnerisigut pilersaarusrornerput. Qitiusoqarfik taanna Nuup illoqarfifit pingarnersaatut ineriertorneranut kiisalu Kalaallit Nunaata illoqarfisa pingarnersataa ineriertornissamut periarfissaanik anguni-akkanut tunngatillugu pingaaruteqarpooq



QEQERTARSUATSIAAT 2013

	Aneersuarfik Aqqaluk	Piareersaasiorneqarpoq. Nunaminertat ilusilernissaannut pilersaarut piareersarneqarpoq, taamaattoq Inatsisartut ataatsimiittarfissaannik inissiinissamut kissaatip aalajangiiffigineqarnissaa utaqqinneqarpoq. Piffiup illoqarfimmi issittumilu kulturimut tunngasumik naatsiviliarinissaa anguniagaavoq
	Imeqarfik eqqaalu	Piareersaasiorneqarpoq. Pilerausiornerit aallarnisarneqarput. Ataatsimoortumik pilersaarut inissialiornerup, attaveqaasersuinerup kiisalu qasuversaartarfiliornissat ataatsimoortillugit eqqarsaatigineqarnissaat anguniagaavoq
	Nuussuup qeqqa	Suli aallartisarneqanngilaq. Qitiutitsineq annertuumik pingartinneqartoq. Ataatsimoortumik pilersaarummik ilaatigut piffiup, Nuussullu illoqarfiup immikkoortuatut muteerniusutut allanngortinnerani angallannermi toqqammavinnik isummerfiusussaq
	Inuutissarsiuteqarfik	Nutarterneqartariaqarpoq. Containerersornermi umiarsualivissamik inuussutissarsiutinullu immikkoortumik ineriertortitsineq ingerlanneqarpoq. Maanna inuussutissarsiornermut tunngasunik nunaminertat annertusarneqarsinnaajunnaaqqapput. Nuummi nunaminertanik inuussutissarsiornermut atugassanik qlequtakkaartumik pilersaursiorriq pisariaqartinneqarpoq
	Qinngorput	Ingerlavoq. Qinngutta Nuup illoqarfiata immikkoortuatut ataqati-giissutut ineriertortinnissaa suli sammineqarpoq. Annertusaanermi piffimmi nunatap ilusaata pigiinnarnissaa, imminnut qanittunik illulioriternissaq, piffimmi qitiusumik illorsualiorriq kiisalu angalatinik qaqtisivissamik pilersitsinissaq aallaavigineqarput
	Sissaq sinerlugu pi-suunnaat aqqutaat	Suli aallartinneqanngilaq. Sanaartornermi pilersaarut atorlugu piviusunngortinneqassaaq. Sineriak sinerlugu aqqusineeqqakkut Nuup sissaa assigiinngiartoq takusassiarineqassaaq, Nuullu qorsooqqissortaata annertusarneranut atatillugu manna annertuumik pingartinneqarpoq
Tasiilaq	Illoqarfiup qeqqa orniginartoq	Suli aallartinneqanngilaq. Illoqarfiup ineriertortinneqarnerani illoqarfiup qeqqata qitiutinneqarnissaa pingaaruuteqarpoq, taamaalilluntianna innuttaasunut takornariartunullu pilerinartutut inissisimaannarsinnaaqqullugu. Illoqarfimmik kusassaanissami juullip orpiliaata inissisimaffia kulturikkut piffttut kiisalu Pilersuisup eqqaani illoqarfiup inuuusuttaasa sammisassaqfiattut kusassarnissaa qitiutinneqarpoq
	Tasiilap kujata-atungaa	Ingerlanneqarpoq. Sanaartorfissanik nutaanik atugassiinikkut, piffinilu sanaartorfioresuni qaninnerusunik sanaartornissaq, illoqarfiup kujasissuanik nutarterinissami qitiutinneqassaaq
Paamiut	Paamiut pillugu tamakkiisumik pilersaarut	Piareersaasiorneqarpoq. Qitiutitsiviit pingasut (Umiarsualivitoqqaq – allanngutsaaluiinertut, ingitserinertut ”uummarissaanertullu – blokkersuit eqqaanni piffimmiq kiisalu illoqarfiup qeqqanik kusassaanermik qitiutitsisoq) ataatsimoortillugit ataatsimut pilersaarutinnortinneqassapput



NUUK PLAYGROUND 2013

**Kommunimut pilersaarutinut tapiliussanut takussutissaq**

Kommunimut pilersaarut Sermersooq 2024.gl marsip tallimaani 2013-imni akiersissutigineqareermalli, kommunimut pilersaarutit arlaqartut communalbestyrelsimit akiersissutigineqarput. Uuma kinguliini takussutissiamit takuneqarsinnaapput, kommunimut pilersaarummut tapiliussat atuuttuulersutut nalunaarutigineqarsimasut imaluunniit kommunimut pilersaarutip akiersissutigineqarneraniit aallartinneqarsimasut:

ILLOQARFIUP IMMIKKOORTUA / IMMIKKOORTUP ILAA	KOMMUNIMUT PILERSA-RUMMUT TAPILIUSSAQ	NALUNAARUTIGINEQARFIA	
Nuup illoqarfia	1A1	1A1-3 Kujallerpaat, Inissiaqarfik	18-12-2013
	1A1	1A1-4 Kujallerpaat, Inissiaqarfik	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	1A11	1A11-2, Quasunnguaq, Inissiaqarfik	21-05-2014
	1A15	1A15-2, Inussussuaq, Imeqarfip eqqaani inissiaqarfik	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	1C3	1C3-4, Qatserisut, Illoqarfip qiter-pasisuaq Aqqusininersuaq	18-06-2014
	1C24	1C24-2, Nuukullak Manngua, Il-loqarfip qeqqa	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	1C30	1C30-2, Ilaqtariit Illuat, Tuujuk	26-08-2014
	1C30	1C30-3, Tuujuk, Ceresvejip kangiatungaa, inissiaqarfik	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
Nuussuaq	2B2	2B2-3, Nuuk, Umiarsualivik Containereqarfik	28-10-2014
Quassussuup Tungaa	3C7	3C7-2, Sarfaarsuit Centeri	17-07-2013
	3D13	3D13-1, Takornarissanut illuaqqat, Qernertunnguit Kangerluat	13-02-2013
Qinngorput	4A5	4A5-3, Pingorsuaq, inissiat 48-it	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	4A6	4A6-1, Pinguaraq, Inissiaqarfik, Suliffeqarfitt	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	4B5	4B5-1, Isuliffik, Quinniqtsinni inuussutissarsiuteqarfik	2015-ip aallartinnerani naatsor-suutigineqarpoq
	4C2	4C2-2, Nuummi paarnaarussivik nutaaq, Niaqornannguaq	05-02-2014
Tasiilaq	30A12	A12-1, Akiiterni, Tasiilaq	02-11-2011
	30C10	30C10-1, Immikkoortoq siunertanut ataatsimoorussanut, Tasiilaq	18-08-2014
	30C2	30C2-1, Siunertat ataatsimoorus-sat, qatserutaasivik	2015-ip naanerani naatsorsuutigi-neqarpoq
Paamiut	20C2	20C2-1, Utoqqaat illuat nutaaq	2015-ip naanerani naatsorsuutigi-neqarpoq



TASIILAQ 2013

### **Pilersaarusrornerit sinnerini killiffiit**

Kommunimut pilersaarummut tapiliussat akuersissutigineqareermatali aamma kommunimut pilersaarummut attuumassuteqartunik pilersaarusrornerit arlallit aallartinneqarput, tassunga ilanggullugit:

Kommune ataatsimut isigalugu:

- Illussanik titartaasnarermik/illoqarfiup isikkussaanut ataatsimoorussamik politikkissaq piareersarlugu (2012-2013)
- Immikkoortuni ineriertortitsinermut periusissaq, Namminersorlutik oqartussat suleqatigalugu (2011-2012)

Nuummut tunngasut:

- Imanermi ilusiliinissamut najoqqutassiaq (2011 - )
- Namminersorlutik Oqartussat aamma Nuuk Centerip eqqaani illoqannginnersaq (2014)
- Grønlandsbankenip nalaani illoqannginnersaq 5 (2013 - )
- Tuujuk aamma Blok P-qarfiusimasoq pillugit periusissamut pilersaarut (2013)
- Hotelinut tunngatillugu ilusiliinissamut najoqqutassaaq, Nuutoqaq (2013 - )
- Nuuk Playground (2013 - )
- Katuap nalaa (2014)
- Biilink inissiisarnermut politikki aamma periusissaq (2013)

Paamiunut tunngasoq:

- Paamiut pillugu tamakkiisumik pilersaarummut aallaqqaasiullugu suliaq (2014)



MEEQQAT CONTAINERIP EQQAANI, PAAMIUT 2012

## 5. Akuersissuteqarneq

Pilersaarusiornermi periusissiaq 2014 Kommunalbestyrelsip septembarip 29-anni 2015 ataatsimiinnermini "Pilersaarusiorneq aamma nunaminertat atorneqartarnerat pillugit Inatsisartut inatsisissaat nr. 17, 17. november 2010-imeersoq" naapertorlugu inaarutaasumik akuersissutigaa.

Pilersaarusiornermi periusissiaq 2014 Nunatta atuagaateqarfiani imaluunniit kommunip nittartagaani [www.sermersooq.gl](http://www.sermersooq.gl)-imi atuarneqarsinnaavoq, aamma kommunimi Innuttaasunut Sullissivimmi imaluunniit Kommu-neqarfik Sermersuumi Sanarfinermet Avatangiisinullu Ingerlatsivianut, Kuussuaq 2, 3900 Nuuk, saaffiginninnikkut pissarsiarineqarsinnaavoq.

Pilersaarusiornermut periusissiamut tunuliaqutaq uani nassaarineqarsinaavoq: [www.sermersooq.gl](http://www.sermersooq.gl)



**KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ**

**PILERSAARUSIORNERMUT PERIUSISSIAQ 2014**